

รายงานการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

บริษัท สำนักงาน เอ เอ็ม ซี จำกัด

สำหรับปี 2563

วันที่ออกรายงาน

6 พฤศจิกายน 2563

รายงานการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

สำนักงานสอบบัญชี	บริษัท สำนักงาน เอ เอ็ม ซี จำกัด
สำหรับปี	2563
ช่วงเวลาการตรวจ	วันที่ 1 - 10 กรกฎาคม 2563
หนังสือชี้แจงของสำนักงานสอบบัญชี	จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2563

Orin Pollett

นางอริษา พอลเล็ต

ผู้อำนวยการ

ฝ่ายกำกับการสอบบัญชี

6 พฤศจิกายน 2563

อนึ่ง การตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบทานงานทั้งหมดของสำนักงานสอบบัญชีหรือระบุข้อบกพร่องทั้งหมดที่อาจมีอยู่ ดังนั้น รายงานฉบับนี้จึงไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นว่า จะไม่มีข้อบกพร่องอื่นใดนอกเหนือจากที่ระบุในรายงานฉบับนี้

สารบัญ

	หน้า
1. สรุปผลการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	1
2. ขนาดลูกค้าสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	2
3. ประเด็นที่พบจากการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	2
4. ภาคผนวก 1 - ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	7
5. ภาคผนวก 2 - ผลการตรวจกระดากทำการของผู้สอบบัญชีในสังกัด (ไม่เปิดเผย)	8
6. ภาคผนวก 3 - ข้อมูลเชิงสถิติที่เป็นตัวชี้วัดคุณภาพงานสอบบัญชี (Audit Quality Indicators : “AQIs”)	9

1. สรุปผลการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

จากการเข้าตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของบริษัท สำนักงาน เอ เอ็ม ซี จำกัด (“สำนักงาน เอ เอ็ม ซี”) ผลการประเมินเกี่ยวกับนโยบายและวิธีปฏิบัติโดยรวม รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายและวิธีปฏิบัติดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

	องค์ประกอบตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1	น้ำหนัก (%)	ผลการประเมิน ปี 2562	ผลการประเมิน ปี 2560
1	ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน (Leadership Responsibilities for Quality within the Firm)	20	ดีมาก (1)	ดีมาก (1)
2	ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (Relevant Ethical Requirements)	15	ยอมรับได้ (3)	ดีมาก (1)
3	การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า และงานแต่ละงาน (Acceptance and Continuance of Client Relationships and Specific Engagements)	15	ดี (2)	ดี (2)
4	ทรัพยากรบุคคล (Human Resources)	15	ดีมาก (1)	ดี (2)
5	การปฏิบัติงาน (Engagement Performance)	20	ดี (2)	ดี (2)
6	การติดตามผล (Monitoring)	15	ยอมรับได้ (3)	ดี (2)
	คะแนนเฉลี่ย	100	1.95	1.65

จากการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีในรอบที่ผ่านมาพบว่า สำนักงาน เอ เอ็ม ซี มีผลการประเมินคุณภาพในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ “ดี” โดยหลายองค์ประกอบมีคะแนนคงเดิม อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบเรื่องข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องมีผลการประเมินลดลงจากระดับ “ดีมาก” เป็น “ยอมรับได้” และองค์ประกอบเรื่องการติดตามผลมีผลการประเมินลดลงจากระดับ “ดี” เป็น “ยอมรับได้” เนื่องจากสำนักงานพบข้อสังเกตบางประการที่สำนักงาน เอ เอ็ม ซี ควรพิจารณาปรับปรุงคู่มือและนโยบายในรายละเอียดให้ครบถ้วนและสอดคล้องกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ นอกจากนี้ หากสำนักงาน เอ เอ็ม ซี ปรับปรุงกระบวนการติดตามผลทั้งในระดับสำนักงานสอบบัญชีและระดับงานสอบบัญชีให้มีความครบถ้วนและละเอียดเพียงพอ ก็จะผลักดันให้ระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวมมีคุณภาพดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานมีข้อเสนอแนะให้

สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ จัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ส่งเสริมในด้านคุณภาพงานและจรรยาบรรณ ประกอบกับติดตามดูแลคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างเพียงพอ โดยมีระบบและกลไกที่จะทำให้มั่นใจ ในคุณภาพงานของผู้สอบบัญชีทุกรายในสังกัด ซึ่งจะส่งเสริมให้สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ เติบโตได้ อย่างมีคุณภาพ มั่นคง และยั่งยืนต่อไป

2. ขนาดลูกค้าสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ มีลูกค้าสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 7 ราย ซึ่งมีมูลค่าตลาดรวม (“market capitalization”) ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2563 จำนวน 19,241 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.16 ของมูลค่าตลาดรวม ตามเกณฑ์ของสำนักงานจึงถือว่า งานสอบบัญชี ที่สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ให้บริการมีผลกระทบต่อตลาดทุนโดยรวมอยู่ในระดับ “ปานกลางก่อนไปทางต่ำ”

3. ประเด็นที่พบจากการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

3.1 ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน (Leadership Responsibilities for Quality within the Firm)

สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ยังคงให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องในการจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อ สนับสนุนวัฒนธรรมภายในสำนักงานสอบบัญชีที่แสดงให้เห็นว่า คุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน โดยในรอบปีที่ผ่านมา หัวหน้าสำนักงานสอบบัญชีได้สื่อสารนโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องการควบคุม คุณภาพไปยังพนักงานทุกระดับ จัดให้มีการประเมินผลหุ่นส่วนและพนักงาน โดยให้ความสำคัญกับ คุณภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้งปรับปรุงระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีตามข้อเสนอแนะ ของสำนักงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้คุณภาพโดยรวมของสำนักงานสอบบัญชียังคงมีมาตรฐานในระดับที่ ใกล้เคียงกับปีก่อน ทั้งนี้ หากหัวหน้าสำนักงานสอบบัญชีได้นำข้อสังเกตที่ได้รับจากรายงานการตรวจสอบ ฉบับนี้ไปพิจารณากระชับนโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มเติม ก็จะสนับสนุนให้ผลการประเมิน ในภาพรวมของสำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ พัฒนาขึ้นไปอยู่ในระดับ “ดีมาก” ได้

3.2 ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (Relevant Ethical Requirements)

สำนักงานสอบบัญชีต้องจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า สำนักงานสอบบัญชีและบุคลากรของสำนักงานสอบบัญชีปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ ที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน โดยที่ผ่านมาสำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามมาตรฐาน การควบคุมคุณภาพในเรื่องข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนด ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีที่กำหนดโดยสมาพันธ์นักบัญชีโลก (International Federation of Accountant - “IFAC”) มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวัง

“สำนักงาน ก.ล.ต. ได้รับรางวัลชมเชยขององค์กร โปร่งใส (NACC Integrity Awards) ครั้งที่ 9 (ปี 2562)”

ของผู้ใช้เงินที่พึ่งพิงความเห็นของผู้สอบบัญชี ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้บริการงานสอบบัญชีแก่กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ซึ่งความน่าเชื่อถือของวิชาชีพสอบบัญชี ในด้านจรรยาบรรณเป็นเรื่องที่สาธารณชนให้ความสนใจ สำนักงานจึงเสนอแนะให้สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ มีการปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ ที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ โดยมีข้อกำหนดและรายละเอียดที่เพียงพอเพื่อให้สำนักงานสอบบัญชีและ บุคลากรสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยในรอบการตรวจสอบนี้ สำนักงานพบข้อสังเกต เกี่ยวกับข้อกำหนดเรื่องการหมุนเวียนบุคลากรที่ปฏิบัติงานสอบบัญชี ซึ่งยังไม่ครอบคลุมไปถึงผู้สอบบัญชีอื่น ในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน (other key audit partner) และการนับระยะเวลาการปฏิบัติงานในกรณีที่ผู้สอบบัญชี มีการปฏิบัติหน้าที่ key audit partner ที่ต่างบทบาทกัน (combined role) รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับการได้รับ ค่าธรรมเนียมวิชาชีพจากลูกค้ารายใดรายหนึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับค่าธรรมเนียมวิชาชีพทั้งหมด (fee dependency) แม้ว่าในรอบปัจจุบันสำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ จะยังไม่มีประเด็นที่ปฏิบัติไม่เป็นไปตาม ข้อกำหนดในเรื่องข้างต้นก็ตาม แต่การปรับปรุงนโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องข้างต้นให้มีความชัดเจน และละเอียดเพียงพอ จะช่วยให้สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ลดความเสี่ยงในเรื่องการขาดความเป็นอิสระที่อาจ ขัดต่อข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณได้ นอกจากนี้ การมีนโยบายและแบบฟอร์มการรายงานเรื่องความเป็น อิสระที่ครบถ้วน ตลอดจนการกำหนดให้พนักงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการรายงานในเรื่องดังกล่าว ให้ครบถ้วนและสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ ก็จะทำให้สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ได้รับข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ในการตรวจสอบเรื่องความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ และจะทำให้มั่นใจได้ว่า สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อลดอุปสรรคต่อความเป็นอิสระที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ทั้งนี้ ภายหลังจากที่ สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ปรับปรุงในเรื่องข้างต้นแล้ว สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ควรทำการติดตามผลการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้ผลการประเมินในองค์ประกอบเรื่องข้อกำหนดด้าน จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องพัฒนาไปอยู่ในระดับที่ดียิ่งขึ้นได้

3.3 การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานแต่ละงาน (Acceptance and Continuance of Client Relationships and Specific Engagements)

กระบวนการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้ สำนักงานสอบบัญชีมั่นใจได้ว่า งานที่สำนักงานสอบบัญชีตอบรับนั้น เป็นงานที่สำนักงานสอบบัญชี มีทักษะ ความรู้ เวลา และทรัพยากรเพียงพอ สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งที่ผ่านมา สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ได้ปรับปรุงนโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องการตอบรับงานและการคงไว้ ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานแต่ละงานอย่างสม่ำเสมอมาโดยตลอด โดยมีระบบประเมินการรับงาน สอบบัญชีและการพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าแต่ละรายควบคู่ไปกับการพิจารณาว่า สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ มีทรัพยากรบุคคลที่มีทักษะความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และเวลาที่เพียงพอในการปฏิบัติงานได้อย่าง

มีคุณภาพ ซึ่งช่วยให้การพิจารณารับงานเป็นไปอย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม หากสำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ รวบรวมหลักฐานในการประเมินความเสี่ยงให้ครบถ้วนก่อนที่จะสรุปผลการประเมินความเสี่ยงและอนุมัติการตอบรับงาน จะช่วยให้สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ มีข้อมูลประกอบการพิจารณาอย่างเพียงพอและสามารถประเมินระดับความเสี่ยงในการรับงานสอบบัญชีได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยในรอบการตรวจสอบนี้ สำนักงานพบข้อสังเกตเกี่ยวกับการส่งหนังสือสอบถามเหตุผลทางวิชาชีพจากผู้สอบบัญชีรายเดิม สำนักงานจึงขอให้สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ดูแลให้ผู้สอบบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับงานสอบบัญชีส่งหนังสือสอบถามเหตุผลทางวิชาชีพไปยังผู้สอบบัญชีรายเดิม และติดตามทวงถามเพื่อให้ได้ข้อมูลว่าไม่มีเหตุผลทางวิชาชีพใดที่ทำให้ไม่สมควรตอบรับงานก่อนการอนุมัติรับงานและการออกหนังสือตอบรับงานสอบบัญชี โดยในกรณีที่ยังไม่ได้รับจดหมายตอบกลับจากผู้สอบบัญชีรายเดิม ควรต้องดำเนินการตรวจสอบด้วยวิธีการอื่นทดแทน เพื่อให้มั่นใจว่า สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ได้รับข้อมูลสำคัญที่ควรนำมาใช้ประกอบการพิจารณารับงานอย่างครบถ้วน โดยหากสำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ปรับปรุงข้อสังเกตข้างต้นได้อย่างครบถ้วน ก็จะทำให้ผลการประเมินในองค์ประกอบเรื่องการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานแต่ละงานสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นไปอยู่ในระดับที่ “ดีมาก” ได้ในอนาคต

3.4 ทรัพยากรบุคคล (Human Resources)

นโยบายและวิธีปฏิบัติเรื่องทรัพยากรบุคคลมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้สำนักงานสอบบัญชีมั่นใจได้ว่า สำนักงานสอบบัญชีมีบุคลากรที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณที่เพียงพอ ซึ่งที่ผ่านมา สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ได้ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกพนักงานที่มีความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้การอบรมและพัฒนาพนักงานให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานวิชาชีพและมีความเข้าใจในธุรกิจที่ตนตรวจสอบ รวมถึงจัดให้มีระบบการประเมินผลที่ให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพ ในรอบการตรวจนี้ สำนักงานจึงไม่พบประเด็นข้อสังเกตอื่นใดเพิ่มเติม ทำให้ผลคะแนนคุณภาพในหัวข้อทรัพยากรบุคคลดีขึ้นจากเดิมไปอยู่ในระดับ “ดีมาก”

3.5 การปฏิบัติงาน (Engagement Performance)

สำนักงานสอบบัญชีต้องจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ออกมาเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องและผู้สอบบัญชีได้เสนอรายงานการสอบบัญชีที่เหมาะสมกับสถานการณ์แล้ว ในรอบปีที่ผ่านมา สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ได้ปรับปรุงคู่มือการตรวจสอบและแนวทางการตรวจสอบส่วนใหญ่ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องแล้ว อย่างไรก็ตาม สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ควรกำหนดตัวอย่างที่ใช้ในการพิจารณาและปรับปรุงข้อมูลตัวเลขอ้างอิง (benchmark) ที่จะนำมาใช้เป็นฐานในการคำนวณระดับความมีสาระสำคัญ

(materiality) ให้ละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ทีมตรวจสอบสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

จากการตรวจกระดาษาทำการของผู้สอบบัญชีในสังกัดสำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ในรอบการตรวจนี้พบว่า การปฏิบัติงานโดยส่วนใหญ่เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว อย่างไรก็ตาม สำนักงานพบข้อบกพร่องสำคัญในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วนในเรื่องการตรวจสอบต้นทุนบริการงานก่อสร้าง รวมทั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ควรพิจารณาปรับปรุงในเรื่องการตรวจสอบรายได้จากการบริการก่อสร้าง การประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตในการรับรู้รายได้ การตรวจสอบใบสำคัญทั่วไป และการรวบรวมกระดาษาทำการในแฟ้มงานขั้นสุดท้ายให้ครบถ้วนตามรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก 2 สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ จึงควรสื่อสารให้ทีมงานสอบบัญชีปฏิบัติตามคู่มือการสอบบัญชีและแนวการสอบบัญชีอย่างเคร่งครัด เพื่อให้งานสอบบัญชีมีมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดอบรมเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบบัญชีที่สำคัญของแต่ละธุรกิจ เพื่อให้ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และกระบวนการสอบบัญชีในแต่ละเรื่อง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ทีมตรวจสอบสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ และป้องกันไม่ให้เกิดข้อบกพร่องสำคัญในการสอบบัญชีที่ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วนตามที่กล่าวในภาคผนวก 2 ซ้ำอีก

3.6 การติดตามผล (Monitoring)

สำนักงานสอบบัญชีต้องจัดให้มีกระบวนการติดตามผลที่ออกแบบมาเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า นโยบายและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมคุณภาพนั้นเพียงพอและนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่สำนักงานสอบบัญชีมีกระบวนการติดตามผลที่ดีนั้นจะช่วยส่งเสริมให้สำนักงานสอบบัญชีสามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่สำคัญได้อย่างทันทั่วถึง ส่งผลให้ระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชีดีขึ้น โดยที่ผ่านมา สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามผล รวมทั้งมีผู้ทำหน้าที่ติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ ความรู้ และความสามารถ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติงานแล้ว อย่างไรก็ตาม จากการตรวจในรอบปัจจุบัน สำนักงานเห็นว่า สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ควรปรับปรุงแบบฟอร์มการติดตามผลระดับสำนักงานสอบบัญชีเพิ่มเติมให้ครอบคลุมเรื่องที่สำคัญให้ครบถ้วน เช่น ความเหมาะสมของการจัดสรรงานให้แก่ผู้สอบบัญชีในสังกัด (portfolio allocation) การปฏิบัติตามนโยบายที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณในเรื่องค่าธรรมเนียมวิชาชีพจากลูกค้ารายใดรายหนึ่งที่เป็นสัดส่วนสูงเมื่อเทียบกับค่าธรรมเนียมวิชาชีพทั้งหมด (fee dependency) และการรับงานบริการอื่นที่ไม่ใช่งานสอบบัญชี (non-audit service) การปฏิบัติตามนโยบายเรื่องการพิจารณากระบวนการลาออกของพนักงาน และความครบถ้วนถูกต้องของคู่มือการปฏิบัติงานสอบบัญชีและแนวการตรวจสอบ เป็นต้น นอกจากนี้ สำนักงานพบว่า มีประเด็นข้อบกพร่องที่สำคัญบางประเด็นซึ่งผู้ติดตามผลไม่ได้ยกขึ้นเป็นข้อสังเกต ทั้งในระดับสำนักงาน

สอบบัญชีและระดับแต่ละงานสอบบัญชี สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ จึงควรพิจารณาหาแนวทางที่ทำให้มั่นใจได้ว่า ผู้ติดตามผลจะสามารถพบประเด็นข้อสังเกตที่สำคัญโดยใช้ดุลยพินิจอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการจดบันทึกประเด็นข้อสังเกตที่ผู้ติดตามผลตรวจพบอย่างละเอียดและครบถ้วน ซึ่งจะทำให้กระบวนการติดตามผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และช่วยส่งเสริมให้ สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ มีคุณภาพงานสอบบัญชีที่ดียิ่งขึ้น และสนับสนุนให้ผลการประเมินระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ในเรื่องการติดตามผลอยู่ในระดับที่ดีขึ้นไป

4. ภาคผนวก 1 - ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 39/2553 เรื่อง การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน ลงวันที่ 23 กันยายน 2553 กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีที่มีผู้สอบบัญชีในตลาดทุนสังกัดอยู่ต้องมีระบบควบคุมคุณภาพงานที่เพียงพอและน่าเชื่อถือว่าจะสามารถดูแลให้ผู้สอบบัญชีในสังกัดปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สำนักงานจึงได้เข้าตรวจระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีในตลาดทุนสังกัด เพื่อให้แน่ใจว่า สำนักงานสอบบัญชีมีระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างมีคุณภาพ

การตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้แน่ใจว่า สำนักงานสอบบัญชีมีระบบควบคุมคุณภาพเป็นไปตามหลักการของ ISQC1 และได้ถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้สำนักงานสอบบัญชีและบุคลากรของสำนักงานสอบบัญชีปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และผลงานที่ออกโดยผู้สอบบัญชีที่สังกัดสำนักงานสอบบัญชีมีความเหมาะสมตามสถานการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีของบริษัทในตลาดทุน รวมทั้งผู้ลงทุนและสาธารณชนที่ใช้ผลงานของผู้สอบบัญชีได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม

สำนักงานได้ตรวจระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งประกอบด้วยการสอบทานนโยบายและวิธีปฏิบัติของสำนักงานสอบบัญชีที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพงานสอบบัญชี รวมถึงการตรวจการปฏิบัติตามนโยบายและวิธีปฏิบัติดังกล่าว ซึ่งครอบคลุมถึง

1. ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน (Leadership Responsibilities for Quality within the Firm)
2. ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (Relevant Ethical Requirements)
3. การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานแต่ละงาน (Acceptance and Continuance of Client Relationships and Specific Engagements)
4. ทรัพยากรบุคคล (Human Resources)
5. การปฏิบัติงาน (Engagement Performance)
6. การติดตามผล (Monitoring)

6. ภาคผนวก 3 – ข้อมูลเชิงสถิติที่เป็นตัวชี้วัดคุณภาพงานสอบบัญชี (Audit Quality Indicators : “AQIs”)

AQIs เป็นข้อมูลเชิงสถิติที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีในเบื้องต้น และช่วยให้ผู้บริหารของสำนักงานสอบบัญชีสามารถวิเคราะห์และระบุปัจจัยความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีได้ โดยการนำ AQIs ไปพิจารณาประกอบกับข้อมูลเชิงลึกอื่น ๆ เพื่อที่สำนักงานสอบบัญชีจะสามารถหาวิธีป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างทันทั่วถึงและตรงจุด อีกทั้ง AQIs นอกจากจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับสำนักงานสอบบัญชีที่ใช้ประกอบการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีให้คณะกรรมการตรวจสอบแล้ว ยังเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการตรวจสอบในการเริ่มต้นซักถามเกี่ยวกับคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีเพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการ

ตัวเลข AQIs ที่สูงหรือต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับสำนักงานสอบบัญชีอื่นอาจไม่สามารถให้ข้อสรุปได้ทันทีว่าสำนักงานสอบบัญชีนั้นมีคุณภาพมากหรือน้อยกว่าสำนักงานสอบบัญชีอื่น เนื่องจากตัวเลข AQIs ที่สูงหรือต่ำไปอาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยแวดล้อมที่ต่างกันของแต่ละสำนักงานสอบบัญชี ดังนั้น ในการพิจารณา AQIs ควรมีการพิจารณาพร้อมกับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะนำ AQIs ไปใช้ในการประเมินคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี เนื่องจาก AQIs เพียงรายการเดียวไม่อาจสรุปได้ว่าสำนักงานสอบบัญชีนั้น ๆ มีคุณภาพหรือไม่

ทั้งนี้ AQIs ของสำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ ประจำปี 2563 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย AQIs ของสำนักงานสอบบัญชีในตลาดทุนอื่น (“Non-Big 4”) สรุปได้ดังนี้

1. ชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโสในทีมตรวจสอบบัญชี

ตำแหน่ง	ชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโส	ชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโสคิดเป็นร้อยละต่อชั่วโมงการสอบบัญชีทั้งหมด*	
	สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ		สำนักงานสอบบัญชีกลุ่ม Non-Big 4
หุ้นส่วนงานสอบบัญชี (partner) ¹	14 - 205	3.44% - 20.47%	3.52% - 13.04%
ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี (EQCR)	5 - 116	1.24% - 5.93%	1.68% - 4.78%
ผู้จัดการงานสอบบัญชี	28 - 400	5.16% - 23.62%	9.36% - 25.49%

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของตำแหน่งนั้น / จำนวนชั่วโมงการสอบบัญชีของทีมงานสอบบัญชีทั้งหมด)*100

ชั่วโมงการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโสในทีมตรวจสอบบัญชี แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีของสมาชิกอาวุโสในทีมตรวจสอบบัญชี ได้แก่ Signing Partner Engagement Partner EQCR และผู้จัดการงานสอบบัญชี ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในระดับที่จะช่วยให้คำแนะนำและดูแลให้ทีมงานสอบบัญชีสามารถระบุประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการสอบบัญชีได้อย่างครบถ้วน โดยสามารถวางแผนและออกแบบวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ระบุไว้ได้อย่างเหมาะสมและตรงจุด เพื่อที่ทีมงานสอบบัญชีจะสามารถรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีและสรุปผลเกี่ยวกับประเด็นสำคัญได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำให้งานการสอบบัญชีมีคุณภาพและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้งบการเงิน ทั้งนี้ คุณภาพงานสอบบัญชีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเมื่อสมาชิกอาวุโสในทีมตรวจสอบบัญชีมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีมากขึ้น เนื่องจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีในระดับผู้ควบคุมและสอบทานงานที่ยาวนานทำให้สมาชิกอาวุโสมีวิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (“professional skepticism”) ในระดับที่สูง ดังนั้น หากสมาชิกอาวุโสมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีในระดับที่เพียงพอจะช่วยให้สังเกตเห็นถึงความผิดปกติในขณะปฏิบัติงานตรวจสอบและสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ทีมตรวจสอบบัญชีได้อย่างทันท่วงที

¹ หุ้นส่วนงานสอบบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบหลักของงานสอบบัญชี ได้แก่ หุ้นส่วนที่ลงนามในรายงานการสอบบัญชี (“signing partner”) และหุ้นส่วนที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีโดยรวม (“engagement partner”)

อย่างไรก็ดี ในการประเมินคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวมอาจจำเป็นต้องพิจารณา AQIs นี้ควบคู่กับปัจจัยอื่น เช่น ลักษณะการประกอบธุรกิจและความซับซ้อนของธุรกรรมทางบัญชีของบริษัทที่ได้รับการสอบบัญชี ประสบการณ์ของหุ้นส่วนและทีมงานสอบบัญชีในการตรวจสอบลูกค้าแต่ละรายหรือแต่ละอุตสาหกรรม ประสบการณ์และการมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีของผู้ที่ทำหน้าที่สอบทานงานขั้นสุดท้ายในระดับรองลงมา การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชี

ตำแหน่ง	จำนวนปีเฉลี่ยของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี*	
	สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ	สำนักงานสอบบัญชีกลุ่ม Non-Big 4
หุ้นส่วนงานสอบบัญชี (partner)	26	26
พนักงานด้านการสอบบัญชี	3	4

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนปีของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของพนักงานแต่ละตำแหน่ง / จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชีทั้งหมดในตำแหน่งนั้น

ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชี แสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีของพนักงานแต่ละระดับ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคลของสำนักงานสอบบัญชีโดยรวมได้ ทั้งนี้ คุณภาพงานสอบบัญชีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเมื่อพนักงานในทีมงานสอบบัญชีมีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีมากขึ้น เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีจะมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานสอบบัญชี และมี professional skepticism เพียงพอที่จะพิจารณาเนื้อหาสาระที่แท้จริงของรายการบัญชีที่ซับซ้อนหรือรายการที่ต้องใช้ดุลยพินิจ อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาคุณภาพงานสอบบัญชีจากค่าเฉลี่ยประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีของพนักงานแต่ละระดับนี้ ควรพิจารณาควบคู่ไปกับการวิเคราะห์เชิงลึกในระดับแต่ละงานสอบบัญชี โดยงานสอบบัญชีจะมีคุณภาพได้เมื่อสำนักงานสอบบัญชีได้มอบหมายงานที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของทีมงานสอบบัญชีแต่ละท่าน ตลอดจนใช้เวลาในการปฏิบัติงานที่เพียงพอต่อปริมาณและความซับซ้อนของงาน รวมทั้งมีการสอบทานงานและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการสอบบัญชีสูงกว่าอย่างเพียงพอ ประกอบกับการอบรมพัฒนาความรู้ให้พนักงานอย่างต่อเนื่อง

3. อัตราการลาออก

	อัตราการลาออก*	
	สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ	สำนักงานสอบบัญชีกลุ่ม Non-Big 4
พนักงานด้านการสอบบัญชี	23%	22.92%

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชีที่ลาออก / จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชีทั้งหมด
ของสำนักงานสอบบัญชี

อัตราการลาออก แสดงให้เห็นถึงความสามารถของสำนักงานสอบบัญชีในการรักษาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในงานสอบบัญชีไว้กับสำนักงานสอบบัญชี การลาออกในสัดส่วนที่สูงเกินกว่าอัตราที่สำนักงานสอบบัญชีคาดการณ์ไว้โดยไม่สามารถสรรหาพนักงานที่มีความรู้และประสบการณ์ในระดับที่ใกล้เคียงกันมาทดแทนอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีได้ ในการพิจารณาคุณภาพงานสอบบัญชีจากข้อมูลสถิติเรื่องอัตราการลาออกจึงควรวิเคราะห์ควบคู่ไปกับข้อมูล AQIs อื่น และข้อมูลแวดล้อมของแต่ละสำนักงานสอบบัญชี รวมทั้งควรวิเคราะห์เชิงลึกไปถึงการลาออกของพนักงานแต่ละระดับ ซึ่งโดยปกติการลาออกของพนักงานที่มีประสบการณ์มายาวนานมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมากกว่าการลาออกของพนักงานที่มีประสบการณ์น้อย ทั้งนี้ สำนักงานสอบบัญชีควรพิจารณาว่า พนักงานที่คงเหลืออยู่มีจำนวนและประสบการณ์เพียงพอต่อการให้บริการอย่างมีคุณภาพแก่ลูกค้างานสอบบัญชีที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่กำลังจะรับงานสอบบัญชีเพิ่มเติมในอนาคตหรือไม่

4. ความทั่วถึงในการดูแลพนักงานด้านการสอบบัญชี

อัตราส่วน*	สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ	สำนักงานสอบบัญชี กลุ่ม Non-Big 4
อัตราส่วนของพนักงาน ด้านการสอบบัญชีต่อ หุ้นส่วน (staff/ partner ratio)	16 คน : 1 คน	13 คน : 1 คน
อัตราส่วนของพนักงาน ด้านการสอบบัญชีต่อผู้จัดการ (staff/ manager ratio)	7 คน : 1 คน	8 คน : 1 คน

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชี หารด้วยจำนวนหุ้นส่วนงานสอบบัญชี และ
จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชี หารด้วยจำนวนผู้จัดการงานสอบบัญชี)

ความทั่วถึงในการดูแลพนักงานด้านการสอบบัญชี จำนวนพนักงานด้านการสอบบัญชีต่อหุ้นส่วน และผู้จัดการด้านการสอบบัญชี สะท้อนให้เห็นว่า ผู้สอบบัญชีอาวุโสที่มีประสบการณ์สูงมีส่วนเพียงพอที่จะดูแลการปฏิบัติงานของผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าอย่างทั่วถึงมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ คุณภาพงานสอบบัญชีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราส่วนของพนักงานด้านการสอบบัญชีต่อหุ้นส่วนและผู้จัดการด้านการสอบบัญชีอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจะทำให้พนักงานที่มีประสบการณ์น้อยกว่าได้รับการดูแลให้คำแนะนำและควบคุมการปฏิบัติงานจากผู้มีประสบการณ์มากกว่าอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนที่เหมาะสมในเรื่องดังกล่าวของแต่ละสำนักงานสอบบัญชีอาจแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ระบบการบริหารงาน การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงาน กระบวนการจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้โครงสร้างบุคลากรในแต่ละสำนักงานสอบบัญชีแตกต่างกัน นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์ความเหมาะสมของอัตราส่วนดังกล่าว จะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับปริมาณงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีด้วย เช่น จำนวนลูกค้าสอบบัญชี ขนาดและความซับซ้อนของงานสอบบัญชี เป็นต้น ทั้งนี้ หากสำนักงานสอบบัญชีมีจำนวนพนักงานที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีแล้ว อัตราส่วนจำนวนพนักงานต่อหุ้นส่วนและสัดส่วนจำนวนพนักงานต่อผู้จัดการที่ไม่สูงจนเกินไป จะทำให้หุ้นส่วนผู้สอบบัญชีและผู้จัดการมีเวลาเพียงพอที่จะดูแลและสอบทานงานของทีมงานสอบบัญชีได้อย่างเหมาะสม โดยในการพิจารณาข้อมูลเชิงสถิตินี้ควรพิจารณาลงลึกไปถึงระดับแต่ละงานสอบบัญชีว่าผู้สอบบัญชีอาวุโสที่มีประสบการณ์สูงมีส่วนร่วมในงานสอบบัญชีมากน้อยเพียงใด รวมทั้งควรพิจารณาไปถึงวัฒนธรรมองค์กรว่ามีช่องว่างระหว่างพนักงานระดับผู้บริหารและพนักงานมากน้อยเพียงใดด้วย อีกทั้งควรพิจารณาอายุงานและประสบการณ์ของพนักงานในแต่ละระดับประกอบกัน ในกรณีที่สำนักงานสอบบัญชีมีหุ้นส่วนด้านการสอบบัญชีจำนวนน้อยราย แต่พนักงานระดับรองลงไปส่วนใหญ่มีประสบการณ์มายาวนานก็อาจมีความเสี่ยงในเรื่องคุณภาพงานสอบบัญชีน้อยกว่ากรณีที่พนักงานระดับต่ำกว่าหุ้นส่วนโดยส่วนใหญ่เป็นพนักงานใหม่ เป็นต้น

5. ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี

รอบการประเมินระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีปี 2563	สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ	สำนักงานสอบบัญชี กลุ่ม Non-Big 4
Independence testing	ผ่าน	ผ่าน

ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี แสดงถึงผลการสอบทานระบบควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีในเรื่องความเป็นอิสระซึ่งอาจทำโดยสำนักงานสอบบัญชี สำนักงานเครือข่าย หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อสรุปผลว่า พบประเด็นที่แสดงให้เห็นถึงการขาดความเป็นอิสระโดยผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีหรือไม่ เนื่องจากความเป็นอิสระเป็นหัวใจสำคัญของการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี การที่ผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีขาดความเป็นอิสระอาจส่งผลให้การใช้ดุลยพินิจและการแสดงความเห็น

ในรายงานการสอบบัญชีไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตามในการสอบทานระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีในเรื่องความเป็นอิสระโดยปกติจะใช้วิธีการสุ่มสอบทานตามความเสี่ยงและความมีสาระสำคัญ ผลการประเมินความเป็นอิสระที่แสดงอยู่ในตารางข้างต้นจึงไม่สามารถให้ข้อสรุปได้ว่าสำนักงานสอบบัญชีไม่มีประเด็นเรื่องการขาดความเป็นอิสระอื่นใดนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในรายงานฉบับนี้

6. ผลการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่ได้รับจากทีมติดตามผลภายในสำนักงานสอบบัญชี

รอบการประเมินระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีปี 2562	สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ	สำนักงานสอบบัญชี กลุ่ม Non-Big 4
ผลการตรวจสอบ	ผ่าน	ผ่าน

ผลการตรวจระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่ได้รับจากทีมติดตามผลภายในสำนักงานสอบบัญชีถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของคุณภาพงานบัญชี หากสำนักงานสอบบัญชีมีระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 และมีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าวอย่างเคร่งครัดย่อมมีแนวโน้มว่างานสอบบัญชีจะมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามในการสอบทานระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีโดยปกติจะใช้วิธีการสุ่มสอบทานตามเกณฑ์ความเสี่ยงและความมีสาระสำคัญ ผลการประเมินระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่แสดงอยู่ในตารางข้างต้นจึงไม่สามารถให้ข้อสรุปได้ว่าสำนักงานสอบบัญชีไม่มีประเด็นข้อบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีอื่นใดนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในรายงานฉบับนี้

7. ปริมาณงานสอบบัญชีต่อหุ้นส่วน

อัตราส่วนปริมาณงาน สอบบัญชีต่อหุ้นส่วน ปี 2563*	สำนักงาน เอ เอ็ม ซีฯ	สำนักงานสอบบัญชีกลุ่ม Non-Big 4
อัตราส่วนของจำนวน งานสอบบัญชีที่เป็นบริษัท จดทะเบียนต่อจำนวน หุ้นส่วนงานสอบบัญชี (Listed company /partner)	2.33	2.68

* สูตรการคำนวณ เท่ากับ จำนวนงานสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียน / จำนวนหุ้นส่วนงานสอบบัญชี

ปริมาณงานสอบบัญชีต่อหุ้นส่วน แสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนลูกค้านงานสอบบัญชีที่เป็นบริษัทจดทะเบียนของบริษัทจดทะเบียนที่หุ้นส่วนแต่ละท่านรับผิดชอบโดยเฉลี่ย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยสะท้อนให้เห็นถึงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของหุ้นส่วนแต่ละท่านในแต่ละช่วงเวลา การที่ผู้สอบบัญชีมีจำนวนลูกค้าบริษัทจดทะเบียนในความรับผิดชอบมากจนเกินไปอาจทำให้การดูแลคุณภาพงานสอบบัญชีเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีได้ รวมทั้งอาจแสดงให้เห็นว่าหุ้นส่วนและสำนักงานสอบบัญชีไม่มีเวลาเพียงพอที่จะรับงานสอบบัญชีเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ปริมาณงานสอบบัญชีที่เหมาะสมของแต่ละสำนักงานสอบบัญชีอาจแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมของแต่ละสำนักงานสอบบัญชี เช่น ขนาดและความซับซ้อนของลูกค้าสอบบัญชี การลงทุนในทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยในงานสอบบัญชี โครงสร้างผลตอบแทนพนักงานในแต่ละระดับ เป็นต้น ทั้งนี้ ในการพิจารณาคุณภาพงานสอบบัญชีจากอัตราส่วนดังกล่าว ควรพิจารณาเพิ่มเติมในเชิงลึกเรื่อง portfolio allocation ว่า ปริมาณงานสอบบัญชีที่หุ้นส่วนแต่ละท่านรับผิดชอบเป็นเท่าใด สำนักงานสอบบัญชีมีทีมงานท่านอื่นนอกเหนือจากหุ้นส่วนในปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอแล้วหรือไม่ รอบการปิดบัญชีของลูกค้าที่ผู้สอบบัญชีรับผิดชอบเป็นรอบเดียวกันหรือไม่ และนอกเหนือจากลูกค้าบริษัทจดทะเบียนแล้วหุ้นส่วนแต่ละท่านต้องรับผิดชอบงานสอบบัญชีของกิจการนอกตลาดทุนและงานด้านการบริหารจัดการภายในสำนักงานสอบบัญชีมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวมได้